

Nr 23.

Ankom till Riksdagens kansli den 4 april 1911 kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående förslag till ändringar i aflöningsstaten för riksbanken.

1:o.

Med skrifvelse den 16 mars innevarande år hafva fullmäktige i riksbanken till bankoutskottet öfverlämnat två till utskottet ställda ansökningar om löneförbättring från dels kamrerarna och dels kassörerna vid de mindre afdelningskontoren.

Kamrerarnas framställning mynnar ut i en begäran, att lönen måtte höjas med 500 kronor och tjänstgöringspenningarna med 100 kronor.

Kassörerna framlägga alternativa förslag. De önska antingen att få bibehålla misräkningspenningarna under förordnanden i högre grad samt under en månads sjukledighet eller misräkningspenningarnas afskaffande och desammas fördelning på lön och tjänstgöringspenningar eller också lörens förhöjning med 100 kronor och tjänstgöringspenningarnas med 200 kronor.

Såsom eget yttrande i ärendet hafva fullmäktige anfört följande:

»Uppå fullmäktiges förslag vidtogs vid 1907 års riksdag en allmän reglering af lönerna för riksbankens tjänstemän, och den aflöningsstat, som då beslöts, trädde i kraft med ingången af år 1908. Den nya staten har sålunda tillämpats blott under tre år. Det synes fullmäktige därför mindre lämpligt att redan nu börja göra ändringar i densamma.

Partiella ändringar äro ock ytterst svåra att vidtaga, alldenstund

aflöningsstaten måste betraktas såsom ett sammanhängande helt, och rubbar man siffrorna på ett håll utan att samtidigt jämka hela vägen igenom, leder detta till att löneproportionerna de olika tjänstegraderna emellan förryckas.

Bifall till kassörernas förslag om att afskaffa misräkningspennningarna och att i stället lägga desamma på lönen och tjänstgöringspenningarna måste fullmäktige afstyrka och likaså förslaget att misräkningspenningarna skulle få bibehållas vid förordnande i högre grad samt under en månads sjukledighet.

Misräkningspenningarna kunna svårligen få betraktas såsom en direkt löneförmån, då deras ändamål är att så mycket som möjligt hålla vederbörande tjänsteman skadeslös för den risk, kassörsverksamheten medför.

I aflöningsstaten finnes emellertid onekligen en ojämnhet i löneskalan bestående däruti, att lägsta kassörslönen och högsta registratorslönen vid småkontoren icke, såsom förhållandet är vid öfriga tjänstegrader, sammanfalla, utan visar en skillnad kassörerna till nackdel af 400 kronor.

Detta förhållande hade man dock fullt klart för sig vid uppgöran-det af förslaget till nu gällande aflöningsstat, men fann det icke kunna undgås, utan att endera begynnelselönen för registratorerna sänktes eller kassörslönen höjdes, och ingendera af dessa utvägar ansågo sig fullmäktige kunna förorda.

Samma ståndpunkt till denna fråga intaga fullmäktige fortfarande.

Däremot anse sig fullmäktige böra framhålla, att det anmärkta missförhållandet skulle i viss mån kunna mildras, om tiden för erhållande af ålderstillägg å lönen för kassörerna vid de mindre kontoren förkortades till likhet med hvad som gäller för tjänstemännen i första graden vid de stora kontoren samt registratorerna vid gruppkontoren eller till resp. 3 och 6 år i stället för nu bestämda 5 och 10 år. Häri-genom godtgjordes till stor del den ofvan påpekade olikheten i slutlönen för registratorer och begynnelselönen för kassörer, hvarjämte för en ändring i nu angifna afseende ock talade den omständigheten, att ifrågavarande kassörstjänster närmast torde vara att likställa med första gradens tjänstemän vid hufvudkontoret. I sin ansökan om löneförbättring framhålla också kassörerna, att åtskilliga första grads tjänstemän vid hufvudkontoret med samma intagningsår i banken (1897 och 1898) som ett flertal kassörer, genom bestämmelsen om ålderstillägg efter respektive 3 och 6 års tjänstgöring i graden, redan hunnit upp i högsta löneklassen inom sin grad, under det att de nämnda kassörerna ej

komma i åtnjutande af första ålderstillägget å lönen förr än under åren 1912—1915.»

Beträffande först kamrerarnas framställning har utskottet på de af fullmäktige anförda skäl ansett densamma icke böra föranleda till någon åtgärd.

Hvad därefter kassörernas framställning angår, har utskottet funnit lämpligt att, på sätt fullmäktige ifrågasatt, till minskande af det anmärkta missförhållandet, tiden för erhållande af ålderstillägg å lönen för ifrågavarande tjänstemän, för närvarande respektive fem och tio år, förkortas till tre och sex år.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må besluta, att aflöningsstaten för riksbanken, i hvad den angår kassörerna vid afdelningskontoren, utom dem i Göteborg och Malmö, må erhålla följande förändrade lydelse:

(Nuvarande lydelse:)

Öfriga afdelningskontor.

(Föreslagen lydelse:)

Öfriga afdelningskontor.

Tjänstemännen:		Tjänstemännen:	
Å lönestat:		Å lönestat:	
registrator och bok-		registrator	— — — — —
hållare	kr. 1,800: —		
hvilket belopp kan			
förhöjas efter tre			
årsordinarie tjänst			
i graden till	„ 2,200: —		
efter sex års tjänst			
i graden till	„ 2,600: —		
kassör	„ 2,200: —	kassör	kr. 2,200: —
hvilket belopp		hvilket belopp kan	
kan förhöjas efter		förhöjas efter <i>tre</i>	
fem års ordinarie		årsordinarie tjänst	
tjänst i graden till	„ 2,600: —	i graden till	„ 2,600: —

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

efter tio års tjänst		efter sex års tjänst
i graden till..... kr.	3,000: —	i graden till..... „ 3,000: —
kamrerare — — — — —		kamrerare — — — — —

2:o.

Ang. ändring
i aflönings-
staten för
vaktbetjünin-
gen vid afdel-
ningskontoren
i Göteborg
och Malmö.

Fullmäktige hafva den 16 nästlidna mars till utskottet aflåtit följande framställning:

»I skrifvelse af den 5 november 1910 har styrelsen för Göteborgskontoret öfverlämnat och med sitt förord beledsagat en af vaktmästarne vid samma kontor till fullmäktige riktad framställning, hvari anhålles om fullmäktiges medverkan till åstadkommande af förbättring i aflöningsvillkoren.

Såsom en utväg härtill tänka sig nämnde vaktmästare närmast att ändring vidtages i 3:dje punkten 3:dje momentet af tillämpningsbestämmelserna för aflöningsstaten därhän, att äfven åt vaktmästare vid afdelningskontor skulle kunna tilldelas arfvoden för postbefordran och inkassouppdrag.

En sådan ändring af tillämpningsbestämmelserna för aflöningsstaten anse fullmäktige dock icke lämplig, då det torde vara naturligt att hufvudkontoret i nämnda afseende intäger en särställning. Bestyren med postbefordran och inkasseringar därstädes hafva nämligen ansetts vara af sådan vikt, att de kunnat anförtros endast åt vissa därtill särskildt kvalificerade personer inom vaktmästarekåren.

Fullmäktige hafva emellertid icke kunnat undgå att finna Göteborgsvaktmästarnes framställning vara förtjänt af beaktande och hafva därför tagit i öfvervägande, huruvida ej deras önskan om bättre aflöning skulle, på annat sätt än det, de själfva framhållit, kunna befordras.

En lämplig utväg härtill erbjudes genom förhöjning af ålders-tilläggen å lönen till likhet med hvad som är bestämdt för vaktmästarne vid hufvudkontoret, alldenstund en sådan förhöjning icke på något sätt verkar störande på löneproportionerna i aflöningsstaten utan tvärtom gör densamma mera enhetlig.

Enligt staten har aflöningen till tjänstemännen vid riksbankens kontor i Göteborg och Malmö blifvit bestämd att utgå enligt samma grunder, som gälla för tjänstemännen i motsvarande grader vid hufvud-

kontoret. I afseende på vaktmästarne är likheten däremot ej genomförd, i det att ålderstilläggen å lönen för vaktmästarne i Göteborg och Malmö blifvit satta till blott 100 kronor mot 200 kronor för vaktmästarne vid hufvudkontoret.

Att tjänstgöringspenningarna till vaktmästarne i Göteborg och Malmö utgå med endast 300 kronor, under det att hufvudkontorets vaktmästare uppbära 600 kronor, har sin gifna orsak i den omständigheten, att förstnämnda vaktmästare åtnjuta en till 300 kronor uppskattad förmån af fri bostad, men något vägande skäl för att löneförmånerna i öfrigt skola vara mindre i Göteborg och Malmö än i Stockholm torde numera knappast kunna anföras, utan dessa förmåner torde för vaktmästarne, liksom för tjänstemännen, böra sättas lika vid ifrågavarande kontor.

Beträffande tjänstgöringen få fullmäktige meddela, att denna för vaktmästarne vid kontoren i Göteborg och Malmö är fullt ut lika omfattande som för dem vid hufvudkontoret.

Hvad fullmäktige här föreslagit afser de ifrågavarande tjänsternas löner och kan i följd häraf naturligtvis icke hafva någon inverkan på det de nuvarande tjänsteinnehafvarna i Göteborg Olsson och Hansson personligen af 1904 års Riksdag beviljade tillägg till tjänstgöringspenningarna.»

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hafva fullmäktige hemställt, att utskottet ville föreslå Riksdagen, att ålderstilläggen å lönen för vaktmästarne vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö måtte utgå med samma belopp som för vaktmästarne vid hufvudkontoret, eller 200 kronor, hvarjämte fullmäktige afgifvit förslag till ändrade aflöningsstater för vaktbetjäningen vid förenämnda båda afdelningskontor.

Äfven bankoutskottet anser föreliggande framställning vara förtjänt af beaktande och har för sin del icke något att erinra mot fullmäktiges förslag till löneförbättring åt ifrågavarande vaktbetjante.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen må besluta, att aflöningsstaten för riksbanken, i hvad den angår vaktbetjäningen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

*(Nuvarande lydelse:)***Afdelningskontoret i Göteborg.****Vaktbetjäningen:**

två vaktmästare, hvar- dera, lön	kr.	800: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välför- hållande kan höjas till.....	”	900: —
efter tio års till.....	”	1,000: —
samt tjänstgörings- penningar ^{*)}	”	300: —
två husdrängar, hvar- dera, lön	”	900: —
hvarjämte såväl desse som vakt- mästarne äga att åtnjuta fri bostad och vedbrand eller såsom ersätt- ning för nämnda förmån ett belopp för hvarje af 300 kronor om året.		

*) 1904 års Riksdag har medgifvit, att hvar-
dera af vaktmästarne vid riksbankens afdelnings-
kontor i Göteborg Lars Gustaf Olsson och Gustaf
Alfred Hansson må erhålla en personlig tillökning
af dem tillkommande tjänstgöringspenningar med
100 kronor om året att utgå från 1904 års början.

*(Föreslagen lydelse:)***Afdelningskontoret i Göteborg.****Vaktbetjäningen:**

två vaktmästare, hvar- dera, lön	kr.	800: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välför- hållande kan höjas till.....	”	1,000: —
efter tio års till.....	”	1,200: —
samt tjänstgörings- penningar ^{*)}	”	300: —
två husdrängar, hvar- dera, lön	”	900: —
hvarjämte såväl desse som vakt- mästarne äga att åtnjuta fri bostad och vedbrand eller såsom ersätt- ning för nämnda förmån ett belopp för hvarje af 300 kronor om året.		

*) 1904 års Riksdag har medgifvit, att hvar-
dera af vaktmästarne vid riksbankens afdelnings-
kontor i Göteborg Lars Gustaf Olsson och Gustaf
Alfred Hansson må erhålla en personlig tillökning
af dem tillkommande tjänstgöringspenningar med
100²kronor om året att utgå från 1904 års början.

Afdelningskontoret i Malmö.**Vaktbetjäningen:**

två vaktmästare, hvar- dera, lön	kr.	800: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välför- hållande kan höjas till.....	”	900: —

Afdelningskontoret i Malmö.**Vaktbetjäningen:**

två vaktmästare, hvar- dera, lön.....	kr.	800: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välför- hållande kan höjas till.....	”	1,000: —

(Nuvarande lydelse:)

efter tio års till kr. 1,000: —
 samt tjänstgörings-
 penningar ” 300: —
 äfvensomfördene
 vaktmästaren fri bo-
 stad och vedbrand
 och till den andre så-
 som ersättning där-
 för 300 kronor om
 året.
 en husdräng, lön ” 900: —
 jämte fri bostad och vedbrand.

(Föreslagen lydelse:)

efter tio års till kr. 1,200: —
 samt tjänstgörings-
 penningar ” 300: —
 äfvensomfördene
 vaktmästaren fri bo-
 stad och vedbrand
 och till den andre så-
 som ersättning där-
 för 300 kronor om
 året.
 en husdräng, lön ” 900: —
 jämte fri bostad och vedbrand.

Stockholm den 4 april 1911.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. VON SCHWERIN.
